

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and Published Weekly by the Women and Farmers Publishing Association, Limited, a Joint Stock Company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

КЕЛОГІВ ПАКТ І ПОВСТАННЯ НА ОСТРОВІ ГАІТІ.

В минулому числі "Укр. Роб. Вістей" писали ми, як три представники трох великих імперіалістичних держав на чолі з американським міністром закордонних справ (він же й голова міністрів) Утисмонсом вислали сильну ноту до радянського уряду, щоб він заперестав наступати в Манжурії, бо це противиться Келоговому пактові про "заборону війни".

Радянський уряд відповів, що нехай ці капіталістичні митрополи краше приглянуться, що їхні війська роблять в захоплених силах зброю колоній: Мароко, Палестини, Нікараги і в саміх таки Китаю. Капіталістичні уряди цієї відповіддю дуже "обурились", але на тому й скінчилося. Бо що-ж мають робити? Знають же вони, що їх нота була спрямована на перешкодження мирного полагодження китайсько-радянського конфлікту, і, розуміється, потерпіла повну невдачу, бо манджурський диктатор мусів погодитися на привернення угоди з 1924 року й Червона армія заперестала наступати. Бо радянський уряд не провадить імперіалістичної політики, силою зброї чужих земель ні народів не завойовує.

Що-ж роблять самі творці Келогового пакту? Як вони його притримуються? Телеграми 7. грудня доносять, що американський уряд спільно вислав війська й флоту на острів Гаїті, де зараз йде війна між місцевим населенням і американськими військами. Телеграми через цензурні умовини не вясніє за що йде там бійка, чому апостоли Келогового пакту так спільно вислали війська в цю невеличку острівну республіку. Із змісту цензурованих телеграм видно лише, що населення острова обурилося чим подало і повстало проти нацизників. Представники й обирники американського капіталу на тому острові владіли на озброєні президент Гувер негайно повідомив про це конгрес (парламент) та дав наказ негайно вислати більше війська й флоту на острів Гаїті. Міністер закордонних справ Утисмонс каже, що повстання населення республіки Гаїті порушило ратифіковану угоду з Америкою 1916 року, речиньця якої кінчається 1936 року — угоду на експлуатацію американськими капіталістами природних багатств Гаїті і на безмілосердний визиск її населення.

Отже маєте Келогів пакт! Самі творці подоптали його і то не раз і не два, бо воєнна експедиція на Гаїті це лише продовження карної експедиції в Нікарагу. Радянський уряд повинен би зараз вислати ноту до американського уряду й запереставати проти порушення ним Келогового пакту. Цікаво, що на це відповів би "миротворець" Стисмонс?

РЕЛІГІЯ "З МЕТОЮ ЗАМІСТЬ БОГА".

Професор досіду релігії на чикаговським університеті Гайдон написав книжку "Дослід віків", в якій каже, що релігія Бога віджила вже свій вік, що її треба замінити "релігією мети". Гайдон сам є баптистський пів, він був колись помічником Форту Вільямса і Саскатуні.

"Релігія — каже цей професор — вступила в найбільшу трансформацію в історії. Модерна наука заатакувала персонального бога й теперішні дні індустріалізму зломали старі форми життя. Стара теорія була, що релігія є проблема людини й його відносин до бога — каже Гайдон. — Нова дефініція є — мусимо досліджувати для цілковитого задоволення життя".

Гайдон каже, що повинні про бога було в наслідок віри примітивного чоловіка, що він не може бути щасливий в житті і мусить чекати якогось Месії, що завів би його до неба. Зараз же що віру знищила нова форма життя. Чоловік почав розуміти, що розумні закони всесвіту і його (чоловікові) власні зусилля можуть зробити життя людини гарним на цьому світі. Тому йому не треба бога.

Тільки мильним було б думати, що цей професор, йдучи в розріз з так званими "фундаменталістами", хоче знищити релігію. Ні, він бачить, що система сучасного розвитку індустрії, що електрифікація, радіофікація життя, що коли люди тепер краше аїтають, як колись "літають ангели" — отже бачить, що люди самі тепер творять такі чудеса, які й не снилися біблійному богові, отже ця система нищить в основі старі форми релігії і тому професор починає ритувати релігію новими виноходами. Наука й техніка заатакували й розбили бога. Нічка сила не привнесе вже його "всемогучого" авторитету. Люди, які переконалися, що вони, завоювавши й притягнувши на службу собі сили природи, є левні того, що вони можуть встановити собі гарне життя на землі, а "тисамим переставати врити й дбати про загробний рай. От тільки треба змінити й справедливі капіталістичні закони. Професор не бачить. Тому він повторює:

"Якщо старі релігії триматимуть своїх вівтарів, вони змруть, а якщо вони ідуть за новим рухом — вони процвітатимуть. Світ стає образованим. Люди більше не вдоволяються раєм на тайному світі... Для нової релігії Месія непотріб-

ний. Ми навчилися думати самі за себе. Ніхто вже не може вести нас наслідді до нашого спасіння".

До таких дослідів дійшов баптистський проповідник. Що-ж він пропонує в заміну за віру в бога? Він пропонує віру в мету, якої сам ясно або не може висловити, або не хоче. Мета його — стремління до кращого життя на землі. Але яким шляхом? Трансформацією релігії, її переродженням. Як-ж основи для цього? Паутина філософії цього проповідника Професор бачить, що сучасна форма суспільного життя пережила бога, але професор не бачить, що вона пережила вже й його філософію — заміну старої релігії новою релігією воїми притягання авторитету релігії.

Ні, цей номер, пане професоре, також вже не пройде. Класова боротьба, віра пролетаріату в перемогу над капіталістичною системою, соціалізм — все загалу не тільки біблійному богові, але й всім плутаним теоріям, релігійним трансформаторам, в тому числі й вашій теорії, пане професоре.

КАНАДІЙСЬКА "ТРАНСФОРМАЦІЯ" ВИПЕРЕДИЛА ТЕОРО ПРОФЕСОРА ГАЙДОНА.

Канадійська організація "The Social Service Council of Canada" випередила теорію Гайдона — "релігія з метою" й встановила заборону релігії на службу канадизації новоприбулих з Європи імігрантів, за посередництвом трансформації різних релігій в одну форму релігії. Та організація каже, що європейські церкви не можуть ефективно слідити за своїми людьми в цій країні, а в наслідок цього новоприбулі до Канади імігранти втрачають релігію. Щоб цих людей затримати при релігії, організація пропонує створити для цих людей церкви в їхній рідній мові, але під одним керівництвом. Для кожної з мовних груп створити церкву у їхній рідній мові, а для молодого покоління встановити двомовні церкви.

В Торонто вже сформовано "Церкву всіх націй", яка переводить вже в цю напрямку експерименти. Вона до полудня править службу богу для кожної мовної групи в їхній рідній мові, а ввечерю для всіх груп в одній англійській мові.

Мильним було б думати, що церква має на меті затримати імігрантів лише при релігії та при їхньому богові. Ні, мета церкви — створити в Канаді одну націю, "коли не по мові, то по стремлінню", отже маєте пане професоре "церкву з метою". Коли-ж взяти на увагу, що церква тепер є одною з наймогутніших капіталістичних інституцій, то ясно буде, яку "націю" коли не по мові, то по стремлінню, створитиме ця церква з новоприбулих до Канади імігрантів.

Тож бачимо, що теорія чикаговського професора Гайдона про нову "релігію з метою" не нова. В Канаді її вже починають застосовувати в життя.

Цікаво, яку мету має пан римський, складаючи в спекуляцію на ньюорській буржі величезні мільйони доларів?

ШУЛЕРСЬКА ГРА.

Під таким заголовком з'явився "Рада" з 17. листопада містить редакційну статтю у відповідь на статтю "Діла" про арештування на Україні. "Рада" в цій статті повідомляє, з ким мали зв'язки й як працювали деякі українські вчені та "народні діячі", що тепер попали до рук суду за свою це дуже то "внесу" роботу. "Рада" зовсім не є більшовицька газета, але орган дрібного міщанства та радянської інтелігенції в Галичині. Стаття говорить сама за себе. Подібно про нещасливі для цих вчених людей ми подамо в складному числі "Укр. Роб. Вістей" за радянською пресою й за офіційним повідомленням радянського уряду.

Виявляється, що протягом кількох років на Україні утворилася тайна організація при участі між іншим бувшого універсального міністра Ніковського, та ученого нашого Єфремова, що поставила собі за ціль боротися проти української радянської влади всіма засобами. Із з'явлених самих арештованих виявляється, що крім агітації та пропаганди своїх ідей, члени організації мали допуститися військових шпיוнажі, терористичних актів проти представників української радянської влади, знищення державного майна, саботажу в державних інституціях, а між іншим і зведеного саботажу українській! Своєю акцією провадили вони по вказівкам універсального варшавського центру Андрія Лівницького та Сальського, з якими вони мали постійний контакт через тайних кур'єрів, доставали від цього центру матеріальні засоби до політичну літературу.

Однією з найважливіших були контакти з монархістично-гетьманськими бераськими діячами, а також і з німецькими монархістично-фашистськими колами. До активної участі в організації притягнуто покинню розмірною не багато, бо щось 30-40 осіб. Але провідники організації хотіли надати своїй акції широкого значення і після свого арешту намісником компрометували чимало рядових і більш чоловіків представників української інтелігенції, дезорієнтували слідчі органи. Тому на початку переведено досить численні арештування (пон д чотири сотні по цілій Україні) З цих арештованих однак є з'являється уже звільнено, коли виявляється беззастовність їхньої ком-

півалення української радянської влади.

Наше громадянство однак зрозуміло вже, що уперівська та гетьманська акція це вода на млин ворожих Україні чинників. І неваді грати з УНДА і з "Діла" теж добре знають, що галицький читач втрапив вже співчуття до людей, що в середині Української Держави робили таке саме діло, ростили її самі почуття, що панове: Певний, М. Левницький та інші на Волині, в Луцьку. Але за маніфестували свою симпатію з тими, хто хотів повалити Українську Державу за Збручем "незалежним політикам" з "Діла" чомусь конче потрібні! До того ж мусять вони чейже показати світові, що організовані ними "власні сили" готові дати послух всякій провакції і на перший кліч "повалення української радянської влади".

В РУМУНІЇ БЮТЬ.

Під таким заголовком пішло часопис "Борець" слідує: "У нас, у боекській Румунії катували можна бачити й сьогодні. Тут знаходяться у звірський спосіб над чоловіком від найнижчого гайдука аж до найвищих володарів-князів. Тут працюючого чоловіка уважали за щось гіршого, як худобу". "Над працюючим чоловіком збиткується дідичинський і фабрикантський гайдук, сільський двірник, секретар, нотар, перинитор, жандар, поліцей, агент сигуранції і всі, хто лише має найменшу владу. Ці менші кати збиткуються над чоловіком так, щоб чоловік не жив, аби можна його передати ще в інші владі, щоб й ті могли ним же "потішитися". А ці владі влади, поліцейські і сигурантські комісари та інспектори беруть чоловіка вже на тортури, б'ють до зміння, вшанують до гори погами, колять іглами в руки, і як не загине чоловік у їх руці, то засуджують його до тюрми і він мусить там загинути".

За останні два тижні лучи-

В ЛАБЕТАХ ЧЕСЬКОЇ "ДЕМОКРАТІЇ".

Опис закордонного кореспондента страшно економічної й політичної неволі на Карпатській Україні.

Перед нещасними виборами в Чехословаччині редакція "Літературна Прес-Кореспондент" виразила туди спеціальну кореспондента тов. Ю. Бюргера, що тепер подає в серії статтів та нарисів свої враження. Серед них ми знаходимо також нарис "Як роблять вибори на Карпатській Україні", де ми читаємо:

"На конгресах Ліги боротьби з імперіалістами та колоніалістами призначенням до цієї, хоч як це дивно, не було одного невеличкого народу. Я маю на оці "карпато-руські", тобто, карпатських українців. Вони живуть у східній частині Чехословаччини, у краю, що його незаконно загарабили чехи, що ним вони незаконно керують та незаконно називають його Карпатською Руссю. У цьому краю, на чималій частині колишніх комітатів (повітів) Мармарош, Берет та Ужвар, на південних схилах Карпат, живе українська людина, бідні пастихи та селяни, що їх протягом століть висувували угорські магнати та єврейські торговці. Дотеперішні гнобителі видали їх на поталу сваволі ливини їх без шкіл та мови, а нові пани створили новий визиск, систематичний терор та страшні злидні. Відокремлений Польщею та Румунією від Радісової України, відтятий від своєї дотеперішньої економічної бази — угорської долини, живе цей багатий на ліси, але бідний край, під доглядом

рідних вождів" від карточного стола фальшивої політичної гри повстали "єдиним фронтом" проти зазбручанської "примари". І ось твориться легенду про "аполітичність" арештованих культурних діячів, про переслідування української інтелігенції взагалі українським урядом. Проте, ми все ж таки віримо, що шулерська гра зведеться на марно: свідоме своїх національних інтересів наше громадянство не піде на цю навіну провакцію! Легко зрозуміє на чий користь і під чьєю командою ведуть свою гру знову з українсько-фашистсько-угорської компанії. Заповідю цього факту, що на зібранню усіх українських політиків і сенаторів української політичної шулерів віднесли Пирогову перемогу більшістю всіх двох голосів.

Далі тов. Бюргер описує передвиборну кампанію в Мункачєві, де між іншим тамтешній славнозвісний рабин — "чудотворець" видав гасло голосувати за... аграрів, звісно, доставив від них великого хабаря... Є ще там "російський блок" Крамаржа, православні та грецькі католики, автономістська партія зможного селянства на чолі з Куртиком. Всі вони ідуть з Крамаржем проти комуністів. Ортодоксальні єврейські голосують з Швейголю проти комуністів. Сіоністи ідуть з поляками проти комуністів.

"На милі простяглися зацебані лани. Цілі селянські групи. Тут панує мовний Вавилон, як майже піде. Тільки оповістки про заборону комуністичних зборів та преси складено дуже зрозумілою мовою. Якщо комуністи хочуть влаштувати збори на селі, вони мусять подати чотири підписи. А тих, що підписують, ув'язнюють на п'ять днів. Тисячі забавлено громадських праць. У симпатіях до Угорщини підозрюють також багатьох євреїв".

Цікавий і такий епізод, що його подає автор нарисів:

— Може, ви пане, пишете в газету? — спитала мене коло газетного кіоску замощна з виду людина.

— Так, — відповідаю.

— Тоді я маю вам дещо розповісти, а ви, будь ласка, опишіть усе в своїй газеті. Що це за життя? До Польщі не можна, до Угорщини не можна. Податки плати а громадські праці відбирають. Для нема, селяни голодують, чи ж треба дивуватися, що люди йдуть до комуністів? Ребе (рабин) каже голосувати за 15 список, за аграрів. Ви уявляєте собі, скільки йому за це заплатили? скільки йому за це заплатили? А люди ще думають, що це теж чудо, саме чудо...

"Закінчуючи тов. Бюргер пише:

"Приблизно отак виглядає тут усе. Попри м'яжку природу та пахуче повітря. Як би колинебудь цецелали, забуваючи, потрапив до цього, крає, то в кореспондента Ульштайнових газет (що летить на ньому) була б нагода порівняти це з сибірською тайгою. Коли славетна Ліга Націй подбає про Карпатську Україну? Смішне питання. Поліція, військо та раби чудотворець — ось хто дає, і тому ще мішча чехословацька демократія на Карпатах".

МАРШ ПОЛКОВНИКІВ.

Підсудники організують свою офіційну пресу, знаходять на їхній погляд, дивлячись на чий газетних підприємств створюють полковників Копа, Степанського та Кватєка.

Дрожіть, нещасні змовники! В редакціях газет. Ідуть на вас полковники. Полковники, вперед! Нема нічого дивного, Звідкіля цей звес екстаз. "Як більш консервативний!" Прийшов згорі каваз.

Ідуть, ідуть завзято. Ідуть хазайнувати. Із лібералів — фарш! Музика грає марш! Шукуйсь, офіціозе, Роби належні пози, Команди слухай ти! Ще й носом не крути!

Так, ліберальні змовники! Вам всім тепер — не мед... Полковники! Полковники! Полковники, вперед!!!

О. Кр.—и.